

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Z - Kariyer Hikayeleri | Bölüm: 3 - "Enerji Piyasaları Analizi", Elif Taş, TRAD'19, ECON'20
Konuşmacılar : Prof. Dr. Serhat KOLOĞLUGİL, Elif TAŞ
Video Adresi : <https://youtu.be/iBPstryIFNg>
Yayın Tarihi : 10.06.2022

Serhat Koloğlugil: Herkese merhaba, Ben Serhat Koloğlugil. Işık Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi dekanıyım. Z Kariyer Hikâyeleri serimiz devam ediyor. Bugünkü konuğumuz Sevgili Elif, Elif Taş. Elif, Işık Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve İktisat ÇAP Programı mezunumuz, double major mezunumuz ve şu anda uluslararası bir firmada kantitatif araştırmacı olarak çalışıyor. Bugün Elif'le biraz hem çalıştığı sektörü ve hem de kendi yaptığı işi konuşacağız. Elif hoş geldin,

Elif Taş: Hoş bulduk hocam.

Serhat Koloğlugil: Öncelikle çok teşekkürler davetimizi kırmadın tabii senin yaptığın işleri LinkedIn' den ben takip ediyorum büyük bir mutlulukla ve gururla.

Elif Taş: Çok teşekkürler.

Serhat Koloğlugil: Ama böyle karşılıklı sohbet etmek ve bu vesileyle seni görmek çok güzel. Şöyle başlayalım istersen ben seninle ilgili düşünürken Elif'le ne konuşabiliriz diye aklıma hemen iktisat dersleri geldi.

Elif Taş: Evet.

Serhat Koloğlugil: Senin iktisat derslerinde sorduğun sorular geldi açıkçası. O matematiksel kavramların, formülasyonların arkasındaki mantığı hep anlamaya çalışırdın. Şimdi de yaptığın iş gördüğümde aslında elbette çok çok mutlu oluyorum. Buradan başlayalım mı? Şu anda yaptığın iş nedir? Hangi sektörde çalışıyorsun genel olarak sektörel perspektif açısından bir de özel olarak senin yaptığın iş açısından biraz bilgi alalım senden.

Elif Taş: Tabii, öncelikle Greenland Commodityte çalışıyorum kendisi Prag kuruluşu bir şirket. Avrupa sektöründe Avrupa enerji piyasalarında exchangerde enerji emtiaları üzerinde işlemler yaparak para kazanan bir trading house aslında. Emtia dediğimiz şey enerji emtiaları dediğimiz şey aslında petrol, doğalgaz, elektrik, emisyon ve türevi bazı ürünlerden bahsediyoruz burada. Bu ürünler üzerinde piyasada yapılan işlemler finansal tamamen fiziksel bir teslimat olmaksızın buradan bir kâr amacı güdüyor aslında. Bu minvalde benim de yaptığım iş, bir kuant olarak, aslında piyasadaki marketi araştırmak, analiz etmek, oluşan işlemleri ya da oluşan bazı haberleri verilerde gözlemleyebilmek ve bunları açıklayabilmek trader tarafına yani front desk dediğimiz tarafa bunları en iyi şekilde gösterebilmek ve onların stratejilerine destek olup deyim yerindeyse onların gol atmasına destek olmak aslında.

Serhat Koloğlugil: Anladım yani sizin aslında veri analizi ekibi olarak traderlara yani bu enerji emtialarında alım satım yapan ekibe siz mevcut piyasa verilerini analiz ederek, onları sunarak anlamlandırmalarını ve oradaki tabii getiriye maksimum hâle getirmeleri için destek oluyorsunuz. Bu anlamda senin yaptığın iş aslında veri analizi diyebiliriz sanırım öyle değil mi?

Elif Taş: Evet, genel anlamıyla aslında ben data bilimi üzerine çalışıyorum.

Serhat Koloğlugil: Data bilimi üzerine çalışıyorsun.

Elif Taş: Veri bilimi.

Serhat Koloğlugil: Veri bilimi üzerine çalışıyorsun. Uzmanlığında enerji piyasaları üzerindeki veriler. Çok güzel. Peki, şimdi şunu da merak ediyorum Sevgili Elif, uluslararası bir firmada çalışıyorsun bu noktaya gelene kadar ki hikâyeyi biraz özetler misin?

Elif Taş: Tabii ki.

Serhat Koloğlugil: Üniversitede yaptıkların olabilir, mezun olduktan sonraki yaptıkların olabilir, stajların olabilir nasıl geldin bu noktaya?

Elif Taş: Aslında sürecin en keyifli noktası bu diyebilirim. Çünkü üniversitede ben ilk önce uluslararası ticaret bölümünde okuyordum. Bir yerden sonra çift ana dal programına başlayabileceğimi öğrendiğim zaman bana siz hocalarım çok destek oldunuz aslında. Danışmanlarımız bu konu da çok ilgililer ve iktisat alanına yönelebileceğimi onlar bana gösterdi. Yoksa hiçbir fikrim yoktu gerçekten ve iktisat alanında ilerlemeye başladığım zaman hatırlıyorum gerçekten istatistik ve ekonometri dersleri bu iki ders gerçekten benim için altın bilezik diyebilirim. Bunlara girdiğim zaman o andan itibaren biliyordum ki benim yani bir veri bilimiyle alakalı bir şey yapıyor olmam lazım. Sizin de dediğiniz gibi derslere olan ilgim çok büyüktü ve benim üniversite hayatımı kolaylaştıran şey genel olarak her derse girdiğim zaman o dersten çıktığımda bir genel kültür açısından zenginleştiğimi hissedip ne bileyim bir masada bir muhabbet edebileceğimi düşünüyordum. Bu yüzden aslında benim üniversite hayatım biraz daha kolay geçti diyebilirim. Bu konu da sizin de desteğiniz çok büyük Python'la beni siz tanıştırmıştınız ve işimin en büyük gerekliliklerinden biri de bu aslında. Onun dışında okulumu da çok seviyordum bu da çok önemli bir etken bence. 2020 yılında mezun olmadan önce ben çalışmaya başladım. Çünkü öğrencilerin iş hayatına atılma süreçleri biraz sancılı oluyor ve kendilerine uygun işi ararken genel de kayboluyorlar, paniğe kapılıyorlar, kendi skalalarını düşürüyorlar işe girebilmek için. Ben bunu yaşayan arkadaşlarımı gördüğüm zaman çok korkmuştum bu boşluğa düşmekten ve karşıma gelen ilk fırsatta çalışmaya başlamıştım. Nitekim ilk çalıştığım yerde operasyon ve lojistik üzerine bir iş yapıyordum ve aslında istediğim şey bu değildi. Ama hayalimden hiçbir zaman vazgeçmedim ve bir şekilde o fırsat karşıma çıktı ve değerlendirmeyi de bildim. Hâlbuki bazı insanlar hayallerinin peşinden koşarken aslında başka bir yerden devam ettiklerinde oradaki çabalarını, oradaki emeklerini çöpe atmaktan korkuyorlar. Fakat bunu kesinlikle korkmadan yapabileceklerini, gözlerini kırpmadan yapabileceklerini söylemek istiyorum. Ben çünkü tecrübemi çöpe atarak buraya geldim ve şu an daha mutluyum.

Serhat Koloğlugil: Çok önemli şeyler söyledin aslında ben bir özet yapayım.

Elif Taş: Tabii ki.

Serhat Koloğlugil: İlk başta özellikle istatistik ve ekonometri derslerine olan ilgin orada yavaş yavaş aslında bugünkü kariyerinin temellerini atmışsın. Ama...

Elif Taş: Evet.

Serhat Koloğlugil: Aldığın diğer derslerin sana kazandırdığı background.

Elif Taş: Çok.

Serhat Koloğlugil: Biraz belki hayatı anlamlandırman da, dünyayı anlamlandırman da çok önemli. Kantitatif tarafın kuvvetli olmasına rağmen diğer derslerden de beslendiğini söyledin.

Elif Taş: Tabii ki.

Serhat Koloğlugil: Bu çok önemli. Üniversitede okurken çalışmaya başladığını söyledin. Belki ilk girdiğin iş hayalindeki iş değil, ama bir şekilde sürece başladın. Bu çok önemli ve daha da sonra aklının bir köşesinde o hayal ettiğin, yapmak istediğin şeyde vardı ve o fırsatı gördüğünde hemen o adımı atacak cesareti de gösterdin. Bunlar gerçekten çok önemli mesajlar. Peki, Sevgili Elif nasıl gelişti o fırsat yani bu sektöre veri analizi olarak katkı yapabileceğin, alışabileceğin bu sektöre nasıl geldin, nasıl ilişkiler seni böyle bir sektöre getirdi?

Elif Taş: Açıkçası sürekli zaten iş tanımlarına bakıyordum, araştırıyordum. LinkedIn bu konu da insanların nn açan bir platform diye düşünüyorum. Birçok iş görüşmesine gittim, stajer olarak başlamayı düşündüm yani bir şekilde orada olmam gerekiyordu ve bir şekilde nasıl olduğumun da önemi olmadan orada olmam gerektiğini düşünüyordum. Bu yüzden sürekli iş görüşmelerine katıldım, iş tanımlarını okudum, eksiklerim neler bunlara baktım. Iř tanımları bu anlamda gerçekten çok büyük bir işik tutuyor. Yani o işin içinde bile olsanız ben ne yapıyorum, benden beklenen tanımlar neler, başka iş yerleri benim neler yapmamı bekliyor? Bunlara her zaman bakmak gerektiğini düşünüyorum ve o konuda da kendimizi geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Sonrasında zaten iş görüşmeleri bir-iki olmayacaktır. Başarısızlık illa ki olacaktır ama bir yerden sonra karşınıza çıkıyor. Benim alıştığım yerde bir start-up ta diyebiliriz aslında. Çünkü aslında Türk menşeili bazı yatırımcıların yapmış olduğu bir kuruluş ve bu kuruluşta genel olarak şu anda bir start-up kültürü var. Herkes kendini geliştirmeye çalışıyor non-stop bir ortada ürün koyma var, geliştirme var. Burada bana tamam bence buradan başlayabilirsin ve bu şekilde yol alabilirsin, bizimle birlikte gelişebilirsin altyapın sağlam denildi ve ben de bu şekilde başlamaya karar verdim.

Serhat Koloğlugil: Bu da çok enteresan bir nokta. Benim de gördüğüm kadarıyla aslında kurumlar kendi yapılarını revize etmeye başladılar. Bu start-up kültürü standart geleneksel kurumları da aslında etkilemeye başladı. Kurumlar özellikle senin gibi katkı yapabilecek, genç çalışanları almak için aslında kendi yapılarını biraz daha start-up perspektifinden tanımlamaya başladılar. Bu da tabii senin perspektifindeki arkadaşlar için daha keyifli ve daha yaratıcı bir çalışma ortamı sunuyor sana sanırım. Bunun avantajları nedir sence?

Elif Taş: Ayyy, kesinlikle bu arada dediklerinize katılıyorum. Bunun avantajları şu aslında sizin sadece arka planınızdan ziyade sizin sosyal kültürünüz ya da organizasyon kültürüne yapabileceğiniz katkılar ve oraya sağlayabileceğiz o bağlamdaki bazı teknik ya da interpersonal kendi ne diyelim ona becerileriniz aslında kültürü daha çok zenginleştiriyor. Siz de aynı şekilde siz nasıl katkı da bulunuyorsanız diğerlerinden de gördüğünüz katkılarla aslında daha çok gelişiyorsunuz. Yani sadece teknik açıdan değil gerçekten her alanda profesyonel açıdan gelişme şansı yakalıyorsunuz.

Serhat Koloğlugil: Bu da gerçekten çok önemli. Sen Şimdi aslında çok teknik bir iş yapıyorsun veri bilimci olarak çalışıyorsun. Demin bahsettiğin gibi burada kullanman gereken belli baŐlı programlar var, programlama dilleri var, Python muhtemelen kullanıyorsun belki başka programlarda kullanıyorsun, ama diyorsun ki sadece böyle teknik yetkinlikle başarılı olmak imknsız diğer sosyal yetkinliklerin belki dünyaya bakıŐın, insan iliŐkilerin. Bu da biraz belki yine Şu anda üniversitede okuyan öğrencilere bir mesaj olabilir. Yani kendi alanlarındaki mesleki bilgi birikimleri kadar daha genel bir perspektiften çok boyutlu bir geliŐim, insan iliŐkileri diğer yetkinlikler karakter özellikleri de belki birlikte geliŐtirmeleri gerekiyor. Bunlarda işin sosyal tarafı staj yaparak geliŐtirilecek taraflar.

Elif Taş: Tabii ki.

Serhat Koloğlugil: işte yapılacak, işte geliŐtirilecek taraflar bu konularda yine bu perspektifler çok önemli. Sevgili Elif, bu üniversitede okurken ÇAP sürecinden biraz bahseder misin, çift ana dal süreci, double major? Bu Şimdi tabii çok kolay bir süreç değil. Genel de akademik tarafı kuvvetli olan öğrencilerin tercih ettikleri bir süreç. Nasıl geçti senin için bu iki bölümden mezun oldun, iki diploma aldın nasıl bir deneyim oldu bu senin için?

Elif Taş: Hayatımda yaptığım en iyi karardı diyebilirim. Çünkü gerçekten istatistik sayesinde ben bu alana ynelebildim. Ekonometri dersini uluslararası ticarete olsaydım hiç görmeyecektim. Hâlbuki regresyonla tanıŐtığım günü hatırlıyorum o gün benim için bir dönüm noktasıydı diyebilirim. Onun dışında çift ana dal programı evet çok yoğun. Öğrencileri yoran, çaba gerektiren çalıŐma programını daha yoğun geçirmelerini gerektiren bir süreç. Fakat biliyorsunuz ki birçok bölüm çok farklı alanlarda çift ana dala imkn tanıyor. Bu süreç içerisinde benim yapmış olduğum uluslararası ticaret ve iktisat, ikisi beraber çok yakın programlardı ve çok fazla eŐlenik dersleri vardı. Bu yüzden çok zorlanmadım aslında fakat bu demek değil ki bu kolay bir Şey. Fakat daha farklı alanlara ilgi duyan arkadaşlarımızın yaptığı tercihler sonucunda daha yoğun çaba, daha yoğun emek gerektiren bazı bölümlerde vardı. Fakat benim için keyifli bir süreçti çünkü kendimi buldum diyebilirim. Herkese da yapmalarını öneririm. Tabii ki, önce araŐtırmaları ve ne istediklerini bulmaları gerekiyor.

Serhat Koloğlugil: Bu çok önemli senin hikyende süreç Şöyle ilerlemiŐ. Uluslararası ticarete ve biraz işletme backgroundu biraz ticaret backgroundu alıp iktisat programında o kantitatif tarafı sana çok önemli katkı yapmış.

Elif Taş: Evet.

Serhat Koloğlugil: Dediğin gibi üniversitelerdeki bu hem yan dal programları hem çift ana dal programları çok önemli opsiyonlar sunuyor ğrencilere. Kendilerini geliŐtirmek isteyecekleri alanlarda tabii kendi durumlarını değerlendirerek bir yan dal, sertifika programına da girebilirler veya senin yaptığın gibi çift ana dal, iki diplomayı da seçebilirler. Bu tarz opsiyonlar çok önemli. Benim gördüğüm kadarıyla örneğin bir psikoloji ğrencisi biraz daha insan kaynakları tarafına eğilmek istiyorsa iŐletmeyle yan dal veya çift ana dal yapabiliyor. Veyahut senin yaptığın gibi biraz daha kantitatif taraftan kendini kuvvetlendirmek istiyorsa keza diğer sosyal bilimler öğrencileri uluslararası ilişkiler gibi, işletme gibi iktisatla yan dal veya çift ana dal yapabiliyor. Bu opsiyonlar gerçekten çok önemli. Öğrencilerin kendilerini bilerek bunları değerlendirmeleri onlara kendi kariyer süreçlerinde çok önemli katkılar yapacaklar. Peki, biraz da Şimdi çalıŐtığın sektörü aslında konuŐalım. Bu sektör trading sektöründe sen veri analisti olarak çalışıyorsun. Bu alanda kendini geliŐtirmek isteyen veya bu alanda kendine bir kariyer hedefi belirleyen niversite öğrencileri için ki bunlar çok farklı farklı bölümlerde okuyan öğrenciler olabilir. Mühendislik ğrencisi de olabilir, ➤

sosyal bilimler öğrencisi de olabilir çünkü artık veri analizi çok temel bir yetkinlik. Sen nasıl bir kariyer tavsiyesi verirsin şu anda 1. sınıfa giren bir öğrenciyi düşün ve bu senin şu anda yaptığın işlere ilgi duyan bir öğrenci. Neler önerirsin bu öğrenciye?

Elif Taş: Öncelikle çok dinamik bir sektör ve benim gibi enerjik, hareketli bir insan için keyifli olduğunu düşünüyorum. Fakat bazı gereklilikleri de var. Analitik düşünebildiklerini düşünüyorlarsa ya da veyahut veriyle oynamayı, ondan bir anlam çıkarmayı seviyorlarsa ya da böyle bir arzuları varsa bunu denemek istiyorlarsa o zaman tam onlara göre bir iş. Fakat burada daha deminden beri yaptığımız baskıya rağmen hâlâ söylemek istiyorum istatistik çok önemli oraya eğilmeleri gerekiyor ve dediğim gibi Python ya da AR bu tarz bazı kodlama becerilerinin kesinlikle olması gerekiyor bu bir zorunluluk aslında. Onun dışında dediğim gibi evet, herhangi bir bölümden buna ilgi duyabilirler, bu konuda kendilerini geliştirebilirler. Mühendis arkadaşlarımızda var bu işi yapan. Benim gibi ekonomi ya da uluslararası ticaret okuyan insanlar da var. Farklı dallardan da var psikoloji de var, uluslararası ilişkiler de var. Sadece biraz sektörden bahsettiğimde ne demek istediğimi daha iyi anlatabilirim diye düşünüyorum. Benim bulunduğum sektör dediğim gibi enerji sektörü. Farkındaysanız şu anda biraz gündem konuşursak Rusya'nın Ukrayna'yla yapmış olduğu bir savaş var ve bunun doğalgaz sektörüne yapmış olduğu büyük bir baskı var ve şu anda dünyada bir enerji krizi var. Bunlar sosyoekonomik, politikal birçok açıdan yorumlanmaya açık şeyler olduğunu düşünüyorum. Benim işimde de zaten gündemi çok fazla takip etmek, sürekli okumak, haber okumak, makale okumak zorundasınız yani sadece bu işin kantitatif tarafında kalamazsınız. Bu yüzden aslında ekonomi okuyan adam da bu işe yönelebilir, uluslararası ilişkiler okuyan adam da bu işe yönelebilir, mühendis olan adam da bu işe yönelebilir sadece ilgi gerekiyor gerçekten.

Serhat Koloğlugil: Bir üniversite öğrencisi olmak, bir üniversite mezunu olmak ne demek aslında bence bunu tanımlıyorsun Sevgili Elif. Bunu biz hep söyleriz elbette ki üniversitede bir öğrencinin aldığı eğitim teknik bilgi, mesleki bilgi çok önemli ama o perspektife sahip olmak. Farklı farklı alanlardaki bilgi birikimini kullanarak bugünün dünyasını anlayabilmek, bugünün trendlerini anlayabilmek, bu analiz yetkinliğine sahip olabilmek biraz belki uluslararası ilişkiler perspektifi, biraz işletme perspektifi, kantitatif perspektif bunları gerçekten bir araya getirdiğinde aslında başarılı bir kariyer inşa etmiş oluyorsun. Senin bu nokta da yaptığın vurgular gerçekten çok önemli. Dünyayı takip etmek lazım, anlamlandırmak lazım bunun yanı sıra veri bilimi eğer düşünüyorlarsa dedin ki istatistik bilecekleri istatistik dersleri önemli.

Elif Taş: Evet.

Serhat Koloğlugil: Yani birinci sınıfta eğer veri bilimine ilgi duyan bir öğrenci istatistik derslerine önem versin. Bir programlama dili muhakkak öğrensin Python çok kaynak var. Konuşuyorduk zaten seninle de internette yeter ki o motivasyon oluşsun. AR tabii yine bedava bir program bilgisayarına indirip hemen kurabiliyorsun yine çok kaynak var. Yeter ki doğru perspektif ve motivasyon olsun ve kendini çok boyutlu olarak yetiştirebilmek. Dünyada olan bitenleri takip edebilmek bunlar gerçekten çok önemli, çok değerli mesajlar. Bu süreç içerisinde senin açıdan dönüm noktası diyebileceğin şeyler neler oldu? Üniversite sırasında olabilir, üniversite bitirdikten sonra olabilir. Bugün yaptığın işi düşünürsen, bugün geldiğin pozisyonu düşünürsen neler senin açıdan evet şu noktalar benim için dönüm noktası diyebilirsin?

Elif Taş: Üniversitede bir öğretmenimin bana “Elif, sen bu alanda çok başarılısın, buradan gitmen gerekiyor senin.” dediğinde bana gelen farkındalıktı. Çünkü bunu bir başkasından, bir profesyonelden duymak daha destekleyici oluyor. Bu açıdan ben okuduğum üniversiteden çok memnunum çünkü bizimle ilgilenen akademisyenlerimiz var gerçekten. Bu benim için bir dönüm noktasıydı diyebilirim. Başka bir dönüm noktasıysa dediğim gibi ben boşluğa düşmek istemediğim

için mezun olmadan önce iş hayatın atılmıştım ve o benim aradığım pozisyon değildi ve ben orada başarılı değildim ve kendimi mutsuz hissediyordum. Orada ilk defa benim artık ilerlemem lazım dediğim bir nokta vardı. Başarısızlığımın suratıma çarpıldığı bir noktaydı. Bu da 2. dönüm noktam. Umarım bu şekilde ilerleyerek herkesin hayalinde başarılı olamayacağını biliyorum çünkü hayalimde başarılı olmak istiyorum. Başarısızlık en çok korktuğum şey şu an en azından hayalini kurduğum şeyde. Bunu yaşamadan bu dönüm noktalarını bitirdiysem çok mutlu olacağım.

Serhat Koloğlugil: Harika, harika en son yaptığın vurgu da bence çok önemli. Tekrardan belki bunun altını çizmekte fayda var. Bir işte çalışıyorsun, ama gerçekten senin yapmak istediğin şey olmadığını hissediyorsun ve ben buraya bu kadar emek verdim deyip orada kalabilirdin, ama sen esas yapmak istediğin işi bulmak için, araştırmalarına devam etmişsin, kendini geliştirmeye devam etmişsin ve şimdi daha çok keyif aldığın ve kendini başarılı hissettiğin noktadasın. Bu da çok önemli, bu mesaj da çok önemli. Bunun bir maddi tarafı var kariyer planlamasının maddi tarafı var, maddi beklentiler önemli, maddi tatmin önemli ama bir de manevi tarafı var. Hayat çok boyutlu bir süreç bunların hepsi bir arada olduğu vakit aslında daha başarılı ve tatminli bir hayat geliyor. Çok çok teşekkür ederim çok keyifli ve faydalı bir sohbet oldu. Son olarak daha genel bir soru sormak istiyorum bu sefer. Şu dönemde lisede okuyan kendi kariyerini yavaş yavaş kurgulamaya çalışan veya üniversiteye yeni girmiş öğrencilere genel bir perspektiften neler söylemek istersin, ne tavsiyeler vermek istersin?

Elif Taş: Çok çalışıyorlar yani günümüz Türkiye'sinde okumak gerçekten zor rekabet etme ortamı çok fazla olduğu için zor. Bundan keyif almaları belki gençliklerinin vermiş olduğu bir baskıyla çok zor çünkü çalışmak onlar için büyük bir külfet ama kesinlikle nereye varmak istediklerini bilirlerse en azından hayallerine koşmaları daha kolay olacak. En azından acı çekmeyeceklerdir. Bu yüzden gerçekten kendilerini bulmaları gerektiğini, kendilerini dinlemeye vakit ayırmaları gerektiğini düşünüyorum. Eğer ne istediklerini biliyorlarsa her şey daha kolay.

Serhat Koloğlugil: Çok teşekkür ederiz tekrardan seninle bu sohbeti yapmak benim için de çok keyifliydi. Çok teşekkürler.

Elif Taş: Ben çok teşekkür ederim hocam çağırdığınız için.

*** Video burada sona eriyor. ***